

KÚRIA

Knk. IV. 37. 718/2015/3. szám

A Kúria a dr. Tordai Csaba ügyvéd által képviselt szervezőnek a Nemzeti Választási Bizottság által országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozott 125/2015. számú határozata felülvizsgálata iránt indított nemperes eljárásban, az alulírott napon meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 125/2015. számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a szervezőt, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 10.000 (tízezer) forint eljárási illetéket.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] A népszavazási kezdeményezés szervezője 2015. július 1-én 8 óra 11 perckor személyesen összesen 26 támogató választópolgár adatait és aláírását tartalmazó aláírásgyűjtő ívet nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 3. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy törvény ne korlátozza a kiskereskedelmi tevékenységet folytató üzlet nyitvatartási idejét?”

[2] A Nemzeti Választási Bizottság a 125/2015. számú határozatával a hitelesítést megtagadta. A Nemzeti Választási Bizottság azonban nem vizsgálta, hogy a fenti kérdés - tartalmát tekintve - népszavazásra bocsátható-e. A hitelesítést azért tagadta meg, mert úgy ítélte meg, hogy a kérdés az ún. párhuzamossági moratórium beálltát követően érkezett. Megjegyzendő ezért, hogy a Kúria jelen eljárásban az aláírásgyűjtő ív hitelesíthetőségét elsőként a párhuzamossági moratóriummal kapcsolatos törvényi tilalomra figyelemmel vizsgálta.

Knk.IV.37.718/2015/3.szám

[3] Az ügy alapjául szolgáló tényállás a következő:

A Kúria a Knk.IV.37.435/2015/4. számú döntésében helybenhagyta a Nemzeti Választási Bizottság 78/2015. számú határozatát, amely megtagadta a hitelesítést az alábbi kérdésnek: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Alaptörvény biztosítsa a vasárnapi pihenőnaphoz való jogot?” A Kúria a Knk.IV.37.435/2015/4. számú döntésének jogerőre emelkedéséig a jelzett kérdés alapján az Nsztv. 8. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt szabály miatt nem volt benyújtható azonos tárgyú kérdés. A Kúria a Knk.IV.37.435/2015/4. számú végzését 2015. június 30-án hozta. A végzést kézbesítette a Nemzeti Választási Bizottság részére, amely a www.valasztas.hu honlapon 16 óra 05 perckor került közzétételre, a www.kuria-birosag.hu honlapon pedig 18 óra 11 perckor. Mivel a Kúria döntését követően a párhuzamossági moratórium megszűnt, így megnyílt a lehetőség az azonos tárgyú kérdés benyújtására. A következő kezdeményezések születtek:

- A Nemzeti Választási Bizottság tagja dr. L. A. 2015. június 30-án 16 óra 15 perckor nyújtotta be L. Z. G. magánszemély által megfogalmazott alábbi kérdést: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés semmisítse meg a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról szóló 2014. évi CII. törvényt?”

A Nemzeti Választási Bizottság a dr. L. A. által beadott L. Z. G. kezdeményezéséről azt állapította meg a 123/2015. határozatában, hogy a belépőkártyával rendelkező, ezáltal a benyújtás idejében előnyt szerző dr. L. A. által beadott kezdeményezés sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét, valamint a népszavazás kezdeményezésére jogosultak esélyegyenlőségét. A Nemzeti Választási Bizottság ezen okból megtagadta a hitelesítést.

- W. Z. 2015. június 30-án 16 óra 30 perckor 43 támogató választópolgár adatait és aláírását tartalmazó aláírásgyűjtő íven az „Egyet ért ön azzal, hogy mindenki számára pihenőnap legyen a vasárnap és az üzletek zárva tartsanak?” kérdést nyújtotta be a Nemzeti Választási Bizottsághoz.

A Nemzeti Választási Bizottság a W. Z. által benyújtott aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában érdemben járt el, a 124/2015. határozatában - érdemi vizsgálat eredményeként - az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadta.

- A jelen eljárás tárgyát képező kérdést a szervező 2015. július 1-jén 8 óra 11 perckor nyújtotta be a Nemzeti Választási Bizottsághoz az aláírásgyűjtő ív hitelesítésére. A Nemzeti Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadta. A Nemzeti Választási Bizottság úgy ítélte meg, hogy a Kúria Knk.IV.37.435/2015/4. számú végzésének a

Knk.IV.37.718/2015/3.szám

választások hivatalos honlapján történő megjelenése tartalmazza a már jogerősen lezárult és a folyamatban lévő országos népszavazási kezdeményezésekkel kapcsolatos valamennyi releváns információt, ezért ez a közzététel alkalmas volt joghatás kiváltására. A Nemzeti Választási Bizottság a párhuzamossági moratórium megszűnésének időpontjaként a Kúria végzésének a népszavazás kezdeményezésére jogosultak tekintetében hiteles közzététel első időpontját, vagyis a www.valasztas.hu oldalon való közzététel időpontját tekintette. Erre tekintettel a Nemzeti Választási Bizottság a 125/2015. számú határozatában akként foglalt állást, hogy a kezdeményezés „elkésett”, azaz a W. Z. által benyújtott kérdés alapján az Nsztv. 8. § (1) bekezdés b) pontja szerint beállt a párhuzamossági moratórium.

- [4] *A Nemzeti Választási Bizottság 125/2015. számú határozatával szemben a szervező felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriára. Az Alaptörvény 28. cikke, a Ve. 228. § (2) bekezdése és a Pp. szabályai alapján a szervező arra jutott, hogy az Nsztv. 8. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, a kúriai döntés jogerőre emelkedésétől számítandó határidőt nem a felekkel való közléstől, hanem akkortól kell számítani, amikortól arról szabályszerűen értesülhetett minden, népszavazás kezdeményezésére egyébként jogosult személy vagy szervezet. Álláspontja szerint – tekintettel az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére is – szabályszerű közlésnek csak az tekinthető, amikor jogszabály alapján, előre kiszámíthatóan és előre láthatóan, egyenlő esélyekkel értesülhet bárki a bírósági határozatról. Ilyen jogszabályi rendelkezés az Nsztv. 30. § (3) bekezdése, amely a kúriai határozat közzétételéről szól. A Nemzeti Választási Bizottság, vagy a Nemzeti Választási Iroda közzétételi kötelezettségét jogszabály nem írja elő, arra nézve határidőt sem állapít meg. A szervező szerint az Nsztv. 8. § (1) bekezdés b) pontja vonatkozásában a kúriai honlapon történő, az Nsztv. 30. § (3) bekezdésben foglalt közzététel a releváns, csak ennek lehet a jogalanyok széles körének jogaira való kihatása. Ebből következően a 78/2015. számú NVB határozatot helybenhagyó Knk.IV.37.435/2015/4. számon hozott kúriai végzés jogerőre emelkedésétől számítandó határidők az Nsztv. 8. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásában a Kúria honlapján való közzététel, vagyis 2015. június 30-án 18 óra 11. perccel kezdődnek, függetlenül attól, hogy a kúriai határozat a www.valasztas.hu honlapon már korábban közzétételre került. Ebből következően jelen eljárás szervezőjének 2015. július 1-jén 8 óra 11 perckor benyújtott kezdeményezése volt az első a párhuzamossági moratórium megszűnését követően (a 124/2015. NVB határozattal elbírált kérdés benyújtása pedig idő előtti volt).*

A szervező megjegyezte, hogy a Nemzeti Választási Iroda gyakorlata következetes abban, hogy az Nsztv. 8. § (1) bekezdés b)

Knk.IV.37.718/2015/3.szám

pontja szempontjából a Kúria határozatának a Kúria honlapján történő közzététel pillanatát vette alapul. Ettől a gyakorlattól tért el a Nemzeti Választási Bizottság a 123/2015., a 124/2015, és a jelen eljárás tárgyát képező 125/2015. számú határozatában anélkül, hogy azt indokolta volna.

II.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak miatt nem megalapozott

- [1] Az Nsztv. 8. § (1) bekezdés b) pontja szerint a kérdés benyújtását követően nem nyújtható be azonos tárgyú kérdés a kérdés hitelesítését megtagadó döntés jogerőre emelkedéséig. A Kúria eljárásra az Nsztv. irányadó, továbbá az Nsztv. 1. § (1) bekezdése szerint az Nsztv. hatálya alá tartozó eljárásokra a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) Általános részét - az Nsztv.-ben foglalt eltérésekkel - kell alkalmazni. A Ve. 228. § (2) bekezdése értelmében a bírósági eljárásban a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit kell - az e törvényben foglalt eltérésekkel - megfelelően alkalmazni. A Ve. 229. § (2) bekezdése szerint a bíróság a bírósági felülvizsgálati kérelemlről nemperes eljárásban dönt.*
- [2] Az Nsztv. 30. §-a, amely a Kúria kérdéshitelesítéssel összefüggésben követendő eljárását rendezi, (3)-(4) bekezdéseiben szabályozza a kúriai határozat közzétételét és a nyilvánosság tájékoztatását a határozat meghozataláról, valamint annak tartalmáról. A kúriai határozatot vagy az arról szóló közleményt a Magyar Közlönyben és a Kúria honlapján kell közzétenni. Az Nsztv. azonban a kúriai határozatok közzétételéhez a 14. § (1) bekezdésén kívül egyértelmű joghatást nem fűz. Így a kérdésazonossággal összefüggő jogorvoslati eljárásban, ahol pedig - perjogi terminológiával élve - a „közlésnek” alapvető jelentősége lenne, sincs az Nsztv.-ben a Pp.-től eltérő törvényi szabály arra nézve, hogy a tárgykörben az új kezdeményezések benyújtását akadályozó moratórium mikor szűnik meg. Másképpen megfogalmazva: a Kúria határozata mikor tekinthető jogerősnek, azaz „közöltnek”.*
- Ebben a tekintetben az Nsztv. 1. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó Ve. sem ad kielégítő eligazítást.*
- A Ve. 228. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Pp. XX. fejezete és a 324. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó perrendtartásbeli általános, a határozatok jogerejére [Pp. 228. § (1) bekezdés] és közlésére vonatkozó szabályai (Pp. 219. §) nem értelmezhetőek a Kúria népszavazási felülvizsgálati nemperes eljárásában. A tárgykörazonossággal és a moratóriummal összefüggő nemperes eljárásban a Pp.*

Knk.IV.37.718/2015/3.szám

szerinti közléshez [kihirdetés (Pp. 218. §) avagy postai úton történő kézbesítés (Pp. 219. §, 99. §)] annak időbeli bizonytalansága és a népszavazás kezdeményezésére jogosult választópolgárok általi meg nem ismerhetősége miatt joghatás nem fűzhető.

- [3] A hatályos szabályok alapján tehát megállapítható, hogy a jogalkotó nem alkotott speciális rendelkezést arra vonatkozóan, hogy mi tekinthető annak, az órában és percben kifejezhető pontos időpontnak, amikor az ún. párhuzamossági moratórium megszűnik. Erre vonatkozóan többféle értelmezés is lehetséges, így pl. ez a pontos időpont:*
- a Kúria határozatának a Kúria honlapján történő közzétételétől [Nsztv. 30. § (3) bekezdés],*
 - a Kúria határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételétől [az Nsztv. 30. §-a szerint (3)-(4) bekezdés]*
 - a Kúria határozatának a Nemzeti Választási Irodának való kézbesítésétől [Pp. 228. § (1) bekezdés],*
 - a Kúria határozatának a Nemzeti Választási Bizottság (a választások hivatalos) honlapján történő közzétételétől (a Nemzeti Választási Bizottság 125/2015. számú határozata) kezdődik.*

A Kúria - mint jogalkalmazó szerv - önkényesen nem választhat az Nsztv. által felkínált értelmezési lehetőségek közül, mivel a jogerőre emelkedés időpontjának a Pp. szabályaitól eltérő megállapításával a Kúria a jogalkotás területére tévedne.

A párhuzamossági moratórium megszűnésével kapcsolatos jogvitában ezért a Kúria csupán azt vizsgálhatja, hogy az NVB döntése sérti-e az Nsztv., a Ve. , vagy a Pp. valamely rendelkezését.

[4] A Kúria jelen ügyben a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat abban osztja, hogy az ún. párhuzamossági moratórium megszűnése időpontjának a jogalanyok számára előreláthatónak és kiszámíthatónak kell legyen. A hatályos jogi szabályozás ezt nem garantálja. A Kúria osztja a felülvizsgálati kérelemben foglalt azon álláspontot is, hogy a népszavazási kezdeményezések tárgyában való bírósági döntés a jogalanyok széles körét érinti, ezért ezen határozatok megismerésére széles körben kell lehetőséget biztosítani. A Kúria megítélése szerint ennek a követelménynek a Kúria határozatának a www.valasztas.hu honlapon történő közzététele is megfelelt. Ez a honlap a választások hivatalos honlapja, amelyet a Ve. 76. § (1) bekezdés g) pontja alapján a Nemzeti Választási Iroda működtet. Helytálló ezért az NVB azon megállapítása, amely szerint a www.valasztas.hu honlapon történő közzététel tartalmazta a már jogerősen lezárult országos népszavazási kezdeményezésekkel kapcsolatos valamennyi releváns információt, ezért jelen ügyben jogszerű volt a párhuzamossági moratórium feloldásának e közzétételhez kötése.

[5] A fenti indokok alapján a Kúria megállapította, hogy az NVB

Knk.IV.37.718/2015/3.szám

határozata az ügyben alkalmazandó jogszabályokat nem sértette meg, ezért a Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 125/2015. számú határozatát az Nsztv. 30. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A népszavazásra szánt kérdés tartalmi vizsgálatára a Kúria határozatában kifejtett álláspontjára tekintettel már nem került sor.

Az illetékről való rendelkezés az illetékekről szóló - módosított - 1990. évi XCIII. törvény 43. § (7) bekezdésének megfelelő alkalmazásán alapul.

A Kúria e végzéséről az Nsztv. 30. § (4) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben nyolc napon belül közleményt tesz közzé.

A jogorvoslatot az Nsztv. 30.§ (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2015. október 20.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt sk. előadó bíró, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő